

Manual Kryssdatabasen

2019-12-10

Version 1.3

Sammanfattning

Club300:s nya hemsida innebär en ny princip för att registrera och hantera kryss. Detta dokument beskriver principerna kring kryssdatabasen samt hur du som användare använder kryssdatabasen och de möjligheter som finns.

Hur fungerar nya kryssdatabasen	3
Vad är nytt?	3
Migrering, överföring från gamla sidan	4
Vad behöver jag ändra på?	6
Är jag plötsligt med på alla listor?	6
Kom igång med nya kryssdatabasen	7
Logga in	7
Hitta ditt medlemsnummer	8
Via din publika profil på hemsidan	8
Via Bird Alarm	9
Via fakturan för ditt medlemskap	9
Via Club300	9
Ändra din mailadress	9
Välj dina listor	10
Specificera kryss	11
Specificerade Sverigekryss	11
Specificera kryss från andra listor	12
Ändra rättelsesiffror	13
Lägga till Kryss	15
Fyll i formuläret	15
Godkännande av kryss	17
Specialregler	18
Arter där artlistorna skiljer	18
Samma svenska namn på inte exakt samma art	18
Länder delade pga regioner	18
Rättelsesiffror för årslistorna	19
31/12 åren 2000-2003	19
Beskrivning av listorna	20

Hur fungerar nya kryssdatabasen

Vad är nytt?

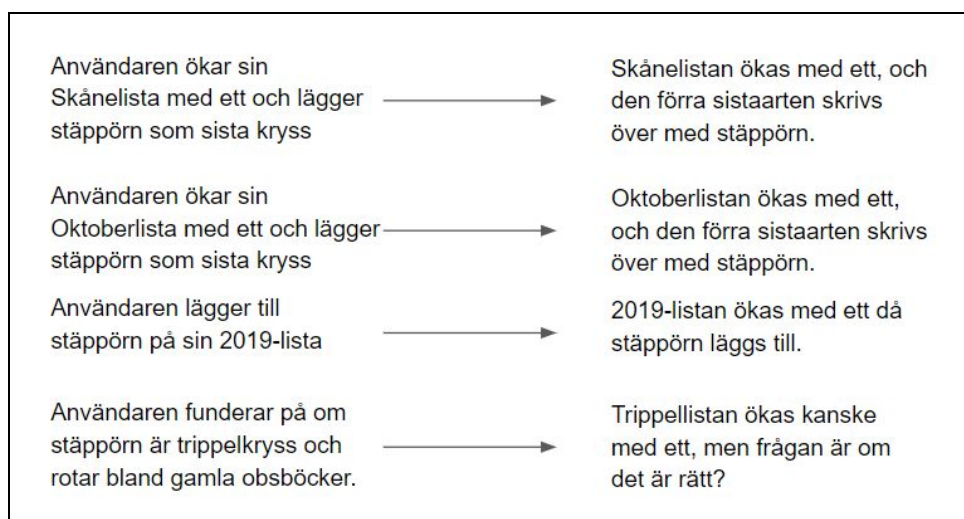
Den nya kryssdatabasen på www.club300.se kommer att fungera på ett lite annat sätt än tidigare. Du som användare kommer att registrera dina observationer som du vet leder till någon typ av kryss på de listor du är intresserad av, sedan kommer systemet att se till att du får med observationen på de listor som är aktuella. Tidigare har du som användare behövt lägga till dina observationer på alla listor fågeln ska hamna på, och i många fall enbart som en siffra.

En observation du lägger till på den nya hemsidan kallas kort och gott för ett kryss.

Vi illustrerar skillnaden med ett exempel.

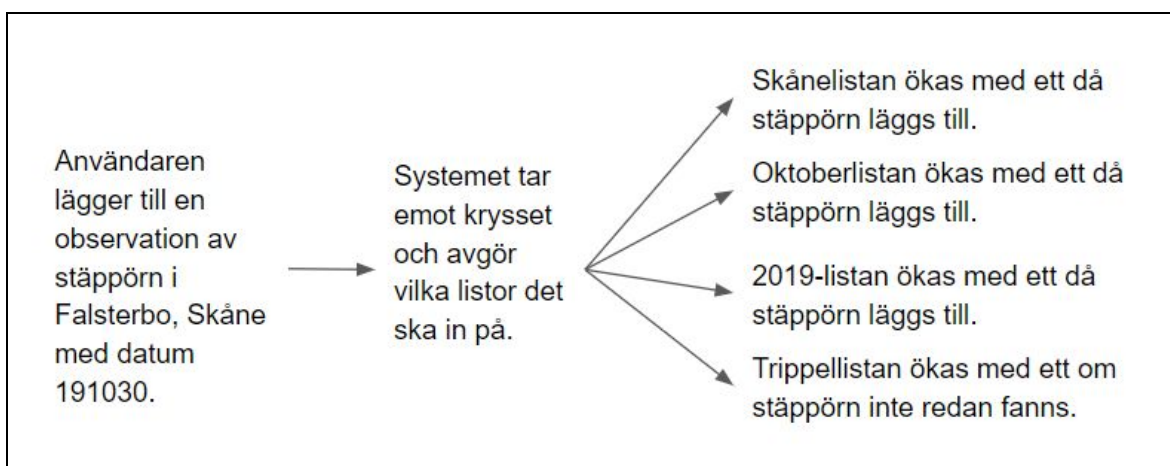
Den 30:e oktober är du nere i Falsterbo, och får se en stäppörn vända över havet och dra tillbaka mot Vellinge igen. Du har sett stäppörn tidigare, men inte 2019, och inte i Skåne. Inte heller i oktober. Du har sett stäppörn minst en gång tidigare, men är lite osäker på om du sett en eller två på Öland.

Så här hade det fungerat i den gamla kryssdatabasen:

Användaren behöver aktivt uppdatera fyra olika listor, och den sista är inte ens säkert att det blir rätt. Detta ställer stora krav på användarna och ökar risken att användare väljer att enbart föra de listor som de är mest intresserade av.

Men med den nya kryssdatabasen så lägger användaren bara till ett kryss en gång, och detta hanteras av systemet, som lägger till krysset på de listor som är aktuella.

Det nya sättet att kryssa på innebär en mängd fördelar för användarna

- En observation i form av ett kryss behöver bara läggas till en gång.
- Samtliga listor blir specificerade med exakta arter och kan jämföras.
- Risken att det blir fel minimeras, du behöver inte själv hålla reda på dina olika listor.
- Alla observationer som du misstänker hamnar på någon av dina listor kan du lägga till som kryss på hemsidan. Har du missat att du redan hade ljunpipare på årslistan är det ingen fara, systemet ser till att det inte blir några dubletter.

Migrering, överföring från gamla sidan

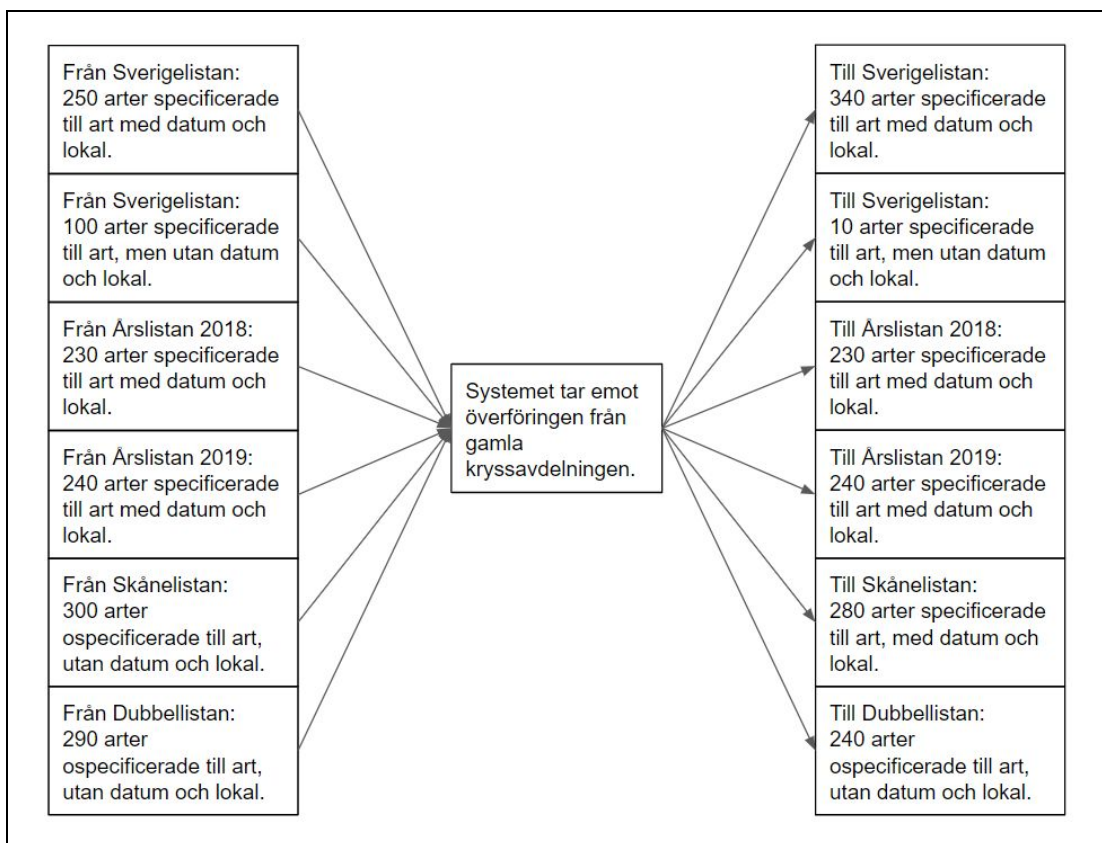
Eftersom dagens kryssavdelning inte innehåller detaljering på den här nivån kommer det givetvis att saknas en hel del information när vi migrerar till nya kryssavdelningen.

För att inte samtliga användare ska behöva specificera sina kryss på en gång introducerar vi ett begrepp kallat rättelsesiffra. En rättelsesiffra motsvarar ett ospecificerat kryss på en lista.

De kryss som idag är specificerade är de som kommer från Sverigelistan och de som kommer från de olika årslistorna. Övriga kryss är bara en siffra. Hur detta fungerar åskådliggör vi med ett exempel.

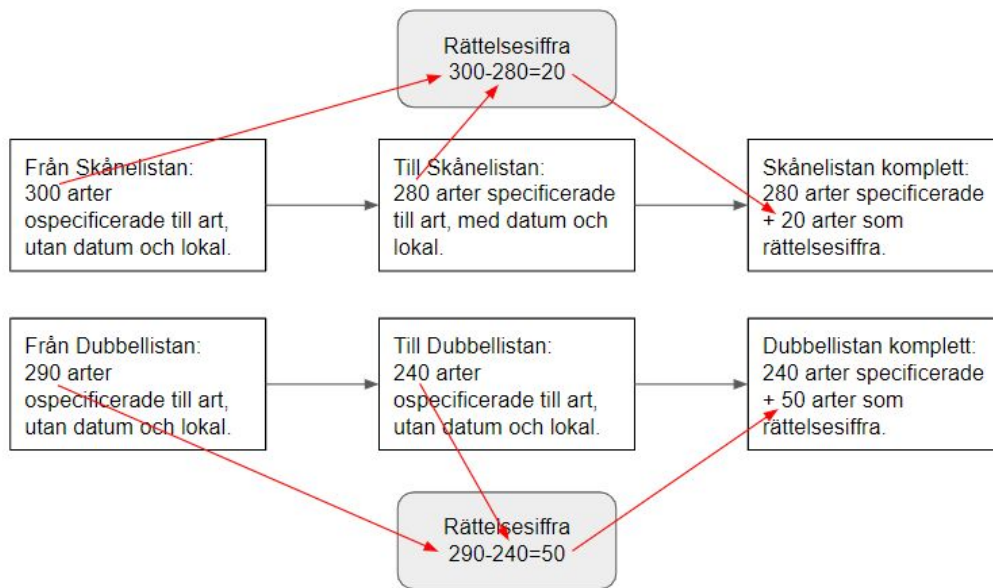
En användare med 350 Sverige kryss började föra sin lista hos Club300 när personen hade 100 kryss. Det innebär att användaren har 250 arter specificerade på den gamla hemsidan med datum och landskap. Övriga 100 arter är bara specificerade till art. Dessutom har användaren fört årslista för 2018 och 2019 och har då kommit upp i 230 respektive 240 arter. Användaren bor i Skåne och har dessutom en Skånelista som innehåller 300 arter prick. Dessutom har användaren en dubbellista som innehåller 290 kryss.

När den här användaren förs över till den nya hemsidan blir det enligt följande:

Hur kan då plötsligt fler kryss vara specificerade på de nya listorna än på de gamla? Det är för att systemet plockar observationer från de specificerade listorna (årslistor, Sverigelista) och använder för att hitta information till övriga listor. Det är ju exempelvis rimligt att man specificerat en blåmes på sin årslista, även om den inte är specificerad på Skånelistan.

Men som synes är det några listor som saknar kryss som det ser ut nu, Skånelistan och Dubbellistan, så dessa ska vi titta lite närmare på hur det kommer att se ut på den nya sidan. Givetvis måste totalsumman stämma överens med den tidigare, och för det krävs att de specificerade kryssen kompletteras med en rättelsesiffra.

Rättelsesiffran är differensen mellan listans summa i gamla kryssdatabasen och de specificerade kryssen. Slutsumman blir givetvis lika efter migrering.

Vad behöver jag ändra på?

Som användare väljer du själv hur du vill använda den nya kryssdatabasen. Från Club300:s sida är förstås förhoppningen att fler vill specificera så mycket som möjligt och aktivt vilja kryssa mer, det är ju vad vi gillar. Men vill du hellre ha en årslista som du bara sakta men säkert räknar upp, så kan du istället redigera din rättelsesiffror och använda den för att visa hur många arter du har för året.

Mer information om hur du rent konkret använder kryssavdelningen finns i kommande kapitel av detta dokument.

Är jag plötsligt med på alla listor?

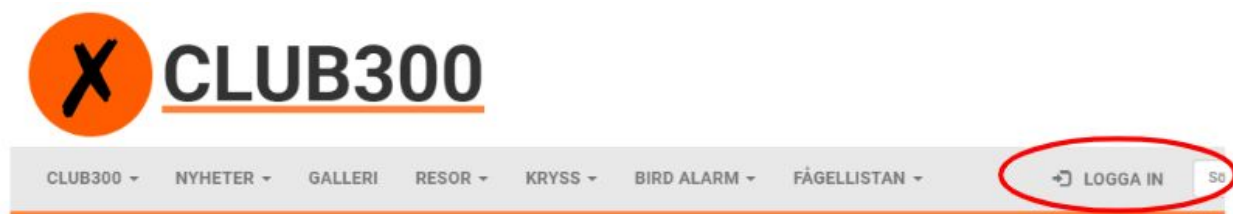
Ja det är du! Men bara så länge du själv önskar. Du kanske inte använder landskapslistor för alla landskap, eller för några månadslistor. Då behöver du bara gå in under dina inställningar och bestämma vilka listor du vill visa. Mer om detta finns i kommande kapitel i detta dokument.

Kom igång med nya kryssdatabasen

Logga in

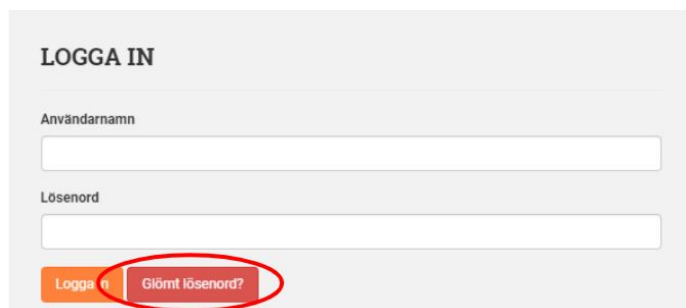
För att kunna börja hantera dina kryss behöver du logga in på hemsidan. Som inloggad användare kan du göra en mängd saker, men i det här dokumentet beskrivs enbart delen som har med kryss att göra.

Gå till www.club300.se och välj "logga in" uppe till höger.

Du loggar in med ditt medlemsnummer och ditt lösenord. Ditt medlemsnummer är ditt femsiffriga nummer som börjar med en etta. Användarnamn är alltså **medlemsnummer**.

Om du förlorat ditt lösenord väljer du alternativet "Glömt lösenord". Detta gäller även när du ska logga in första gången, då ingen användare har något lösenord när den nya sidan tas i bruk.

I rutan som kommer upp anger du ditt medlemsnummer och klickar på "Skicka återställningsmail". Glöm inte att titta i skräpposten till den mailadress du har registrerad. Följ instruktionerna för att få ett nytt lösenord och logga därefter in.

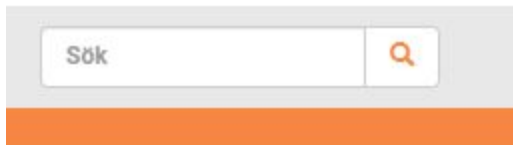

Hitta ditt medlemsnummer

Om du inte har tillgång till ditt medlemsnummer finns det flera sätt att hitta detta.

Via din publika profil på hemsidan

Längst upp till höger på hemsidan finns ett sökfönster.

Skriv ditt för- och efternamn och klicka på förstoringsglasets. Du får då upp ett sökresultat.

RESULTAT FÖR "JENS STÅLBERG"

MEDLEMMAR

Jens Stålberg

Lund

Klicka på ditt namn (i orange).

JENS STÅLBERG

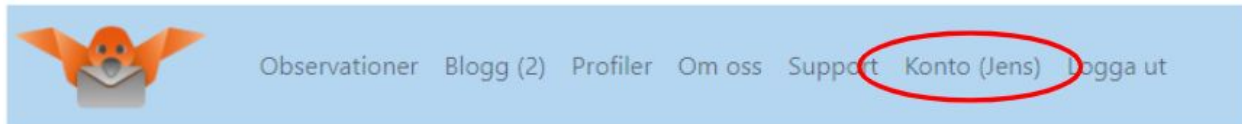
C300 Medlemsnummer	14385
Postort:	Lund
Hemsida:	
Beskrivning:	

Du får då upp din publika profil, och där ser du ditt medlemsnummer.

Via Bird Alarm

Nästa alternativ för att hitta ditt medlemsnummer är att titta på ditt Bird Alarm-konto om du har denna tilläggstjänst. Gå till www.birdalarm.com och logga in där. I menyn klickar du på "Konto (Ditt namn)".

När du gjort detta kan du en bit ner på vänstersidan se ditt medlemsnummer.

Via fakturan för ditt medlemskap

Fakturan som du betalade när du betalade din årsavgift om du använde OCR-nummer, innehåller ditt medlemsnummer, det är de fem första siffrorna.

Via Club300

Om inget av ovanstående sätt att hitta ditt medlemsnummer fungerar, så får du kontakta Club300 för hjälp. Detta gör du enklast via member@club300.se eller genom att skicka ett meddelande till vår Facebook-sida: <https://www.facebook.com/c3sweden/>

Ändra din mailadress

Om du inte kan logga in på hemsidan för att du inte längre har tillgång till den mailadress du angivit, eller för att du inte har någon mailadress registrerad hos Club300, måste du åtgärda detta genom att kontakta oss. Gör detta via member@club300.se eller via vår Facebook-sida: <https://www.facebook.com/c3sweden/>

Samtliga medlemmar måste ha en fungerande mailadress för att kunna nyttja tjänsterna på nya hemsidan.

Välj dina listor

När du loggat in första gången är det första du bör göra att välja vilka listor du vill vara med på. Alla listor finns, men du väljer själv vilka du vill ha publicerade. Club300 förordar att enbart vara med på de listor du har för avsikt att hålla uppdaterade. För du exempelvis ingen lista över dina Gotlandskryss, trots att du varit där och kryssat ett par gånger, så bockar du ur den listan.

Klicka på ditt namn och välj "Redigera profil" i listan.

Längst ner på profilsidan hittar du dina aktiva listor. Klicka ur bocken på de listor du inte vill ha publicerade och välj därefter "Spara ändringar".

LISTOR			
☒ Januari	☒ Februari	☒ Mars	☒ April
☒ Maj	☒ Juni	☒ Juli	☒ Augusti
☒ September	☒ Oktober	☒ November	☒ December
☒ Årslistan 2003	☒ Årslistan 2004	☒ Årslistan 2005	☒ Årslistan 2006
☒ Årslistan 2007	☒ Årslistan 2008	☒ Årslistan 2009	☒ Årslistan 2010
☒ Årslistan 2011	☒ Årslistan 2012	☒ Årslistan 2013	☒ Årslistan 2014
☒ Årslistan 2015	☒ Årslistan 2016	☒ Årslistan 2017	☒ Årslistan 2018
☒ Ädellistan	☒ Nordamerika	☒ Sydamerika	☒ Eurasien
☒ Afrika	☒ Australasien	☒ Antarktis	☒ Europa
☒ Asien	☒ Skåne	☒ Blekinge	☒ Småland
☒ Öland	☒ Gotland	☒ Halland	☒ Bohuslän
☒ Dalsland	☒ Västergötland	☒ Närke	☒ Östergötland
☒ Södermanland	☒ Uppland	☒ Västmanland	☒ Värmland
☒ Dalarna	☒ Gästrikland	☒ Hälsingland	☒ Medelpad
☒ Ångermanland	☒ Vasterbotten	☒ Norrbotten	☒ Härjedalen
☒ Jämtland	☒ Lappland	☒ Årslistan 2019	☒ Familjelistan
☒ Tomtlistan	☒ Ekolistan	☒ Biologiska Mångfaldslistan	☒ Världslistan
☒ Trippellistan	☒ Dubbellistan	☒ Best ever-årslistan	☒ Atlanten
☒ Stilla havet	☒ Indiska oceanen	☒ Västra Palearktis	☒ ABA
☒ Centralamerika	☒ Vastindien		

Specificera kryss

Såsom beskrivits i kapitlet "Hur fungerar nya kryssdatabasen" är dina listor från gamla hemsidan nu en blandning av specificerade och ospecificerade kryss. Du väljer själv hur noga du vill ha dina listor specificerade, baserat på vad du tycker är kul och vad du har för möjlighet att specificera dina gamla kryss.

Ett viktigt tips innan du startar att specificera dina kryss är att du noterar hur många kryss du har på de olika listorna. När du väl börjat specificera kryss kommer antalen att ändras, och innan du är färdig kommer du behöva veta hur du ska justera rättelsesiffrorna.

Vår rekommendation är att du börjar med att specificera dina Sverigekryss fullt ut. När detta är gjort kan du gå vidare specificera övriga listor du önskar ha fullt specificerade.

Specificerade Sverigekryss

Om vi börjar med Sverigelistan så är den alltid specificerad på artnivå. Alla arter du sett i landet finns noterade. Men exakt hur noga det är specificerat är beroende av hur mycket du specificerade när du en gång i tiden startade din Sverigelista. Klicka på "Kryss" -> "Samtliga listor" och därefter på "Sverigelistan". Leta dig fram till ditt eget namn och klicka på det, för att få se din specificerade lista. Nu kan du genom att scrolla dig nedåt i listan se när du började med specificerade kryss. Den här användaren har specificerat sina kryss sedan nr 232, Alförrädare, medan de 231 första kryssen är ospecificerade och därmed bara har artnamn, men saknar lokal och datum.

235	Strömstare	White-throated Dipper	Cinclus cinclus	Dalarna	Njupe-skär	Ja	2013-07-30
234	Kornknarr	Corn Crake	Crex crex	Öland	Glömminge	Ja	2013-07-24
233	Gåsgam	Griffon Vulture	Gyps fulvus	Småland	Piperskär, Västervik	Ja	2013-07-17
232	Alförrädare	Steller's Eider	Polysticta stelleri	Skåne	Smygedungen	Ja	2013-07-05
231	Vigg	Tufted Duck	Aythya fuligula	-	-	Ja	1900-01-01
230	Bergand	Greater Scaup	Aythya marila	-	-	Ja	1900-01-01
229	Stjärtand	Northern Pintail	Anas acuta	-	-	Ja	1900-01-01
228	Kricka	Eurasian Teal	Anas crecca	-	-	Ja	1900-01-01

Det är förstås ett gediget jobb att specificera alla 231 kryssen, men något ska man ha att göra när höstmörkret kommer över oss, och man behöver ju inte ta alla på en gång. Men om du vill specificera dem, så börjar vi i det här fallet med vigg, som är det första ospecificerade krysset i listan. Enligt en gammal obsbok så kryssades vigg för den här användaren den 29:e maj 2008 vid Löddesnäs i Skåne.

Klicka återigen på "Kryss" i menyn och välj "Samtliga listor". Men den här gången klickar du på "Ändra kryss"

KRYSSLISTOR

Lägg till kryss **Ändra kryss** Ändra rättelsesiffror

LISTOR **MÅNADSLISTOR** **REGIONLIST**

Sverigelistan Januari Nordamerika

Du får nu upp en lista över alla dina kryss i kryssdatabasen. Leta dig fram till vigg som nu ser ut som följer:

Vigg - Sverige Välj... Lokal 1900-01-01 Ädelkryss Ekokryss Tomtkryss Ej ny individ

För att undvika att man redigerar rader man inte vill och sparar, så måste man först låsa upp raden, redigera den, och därefter spara den. Du låser upp raden genom att klicka på symbolen för redigera, en penna mot ett papper.

Nu kan du fylla i de uppgifter du önskar, i det här fallet väljer du "Skåne", fyller i "Löddesnäs" samt rätt datum och klickar på den gröna "Spara"-symbolen.

Vigg - Sverige Skåne Löddesnäs 2008-05-29 Ädelkryss Ekokryss Tomtkryss Ej ny individ

Går vi nu tillbaka till Sverigelistan igen ("Kryss" -> "Samtliga listor" -> "Sverigelistan" -> klicka på rätt person) så kan vi se att krysset blivit specificerat.

232	Alförrådare	Steller's Eider	Polysticta stelleri	Skåne	Smygedungen	Ja	2013-07-05
231	Vigg	Tufted Duck	Aythya fuligula	Skåne	Löddesnäs	Ja	2008-05-29
230	Bergand	Greater Scaup	Aythya marila	-	-	Ja	1900-01-01

Specificera kryss från andra listor

På andra listor än Sverigelistan och årslistorna, så består listorna av två delar, ett antal specificerade fåglar samt en del ospecificerade. De ospecificerade utgör den så kallade "rättelsesiffran". För att läsa mer om logiken bakom detta, se kapitlet "Hur fungerar nya kryssdatabasen".

När du vill kan du specificera dessa listor med arter, datum och observationsplatser. Det görs i två steg, du börjar med att lägga till det nya krysset, därefter ändrar du din rättelsesiffran.

Vi tar ett exempel. Du bestämmer dig för att specificera din tomtlista, som idag enbart består av en siffra, ingenting mer. Gå till "Kryss" -> "Samtliga listor" -> "Tomtlistan", leta upp din post i listan och klicka på ditt namn.

JENS STÅLBERG - TOMTLISTAN

Ospecifierade arter: 77
Totalt antal arter: 77

#	Svenska	Engelska	Vetenskapligt namn	Landskap	Lokal	Godkänd	Kryssdatum
---	---------	----------	--------------------	----------	-------	---------	------------

Som du ser är listan nu tom, det finns inga arter i listan, däremot finns det uppe till höger en totalsiffra, som visar att det totala antalet arter på listan är 77, men även att de ospecificerade antalet är 77.

Du börjar nu med att lägga till de kryss som du vill ha in på din lista. Du tar fram dina gamla noteringar om tomkryss och lägger till två arter. För att lägga till kryss, gå till kapitlet "Lägg till kryss" och följ den instruktionen, gå därefter tillbaka hit igen.

Nu har användaren specificerat två tomkryss (blåmes och talgoxe) enligt instruktionen i kapitlet "Lägg till kryss". Då kommer plötsligt listan att se ut enligt följande:

JENS STÅLBERG - TOMTLISTAN

Ospecifierade arter: 79
Totalt antal arter: 79

#	Svenska	Engelska	Vetenskapligt namn	Landskap	Lokal	Godkänd	Kryssdatum
79	Talgoxe	Great Tit	Parus major	Skåne	Norra Fåladalen	Nej	2008-04-19
78	Blåmes	Eurasian Blue Tit	Cyanistes caeruleus	Skåne	Norra Fåladalen	Nej	2008-04-19

Ändra rättelsesiffror

De två tillagda kryssen är specificerade i listan, som de två högsta numren, för att det ska vara lätt att se hur många kryss som finns på listan. Uppe till höger kan man dock se att något blivit knasigt nu. Eftersom man har specificerat två kryss, måste man också justera sin rättelsesiffra, eftersom den nu är för hög.

Klicka på "Kryss" -> "Samtliga listor" och på knappen som heter "Ändra rättelsesiffror"

KRYSSLISTOR

Lägg till kryss

Ändra kryss

Ändra rättelsesiffror

LISTOR

Svernelistan

MÅNADSLISTOR

Januari

REGIONLISTOR

Nortamerika

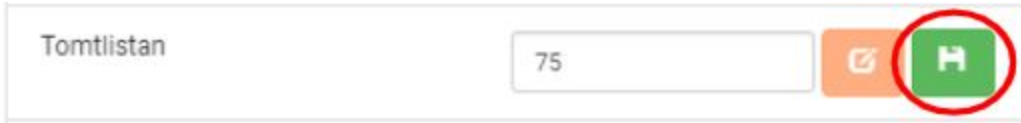
Du får nu upp en lista med samtliga rättelsesiffror. Gå till rättelsesiffran för Tomtlistan. Klicka på redigeraknappen ("pennan på pappret")

Tomtlistan

77

Ändra rättelsesiffran till 75, eftersom du har specificerat två arter på din tomtlista.

Klicka därefter på den gröna knappen "Spara". Du har nu rättat till din lista så att den stämmer med hur den var från början.

Om du återigen går till den specificerade tomtlistan, så kommer du se att den nu har en totalsiffra på 77, med två specificerade arter och 75 ospecificerade.

Det viktiga att tänka på är att när du lägger till en observation, så kommer den att slå på flera listor, vilket gör ditt jobb enklare. Om du exempelvis även har en Skånelista, så kommer du inte att behöva specificera blåmes och talgoxe där nu, då de redan finns med datum på denna lista. Detsamma gäller om du har en månadslista för april eller vill specificera din gamla årslista för 2008.

Lägga till Kryss

Huvudprincipen för att lägga till kryss är att du lägger till en observation, som du specificerar med ett antal värden.

Fyll i formuläret

Börja med att logga in på hemsidan. Om du saknar inloggningsuppgifter, följ instruktionerna i kapitlet "logga in" i detta dokument. När du loggat in, välj "Kryss" -> "Samtliga listor". Där klickar du på den gröna knappen "Lägg till kryss".

KRYSSLISTOR

[Lägg till kryss](#) [Ändra kryss](#) [Ändra rättelsesiffror](#)

LISTOR **MÅNADSLISTOR**

Sverigelistan Januari

Fyll därefter i formuläret som kommer upp. Grundregeln är att du ska lägga in alla observationer som ger dig ett kryss på någon av de listor du har definierat att du vill visa.

NYTT KRYSS

Art

Land

Landskap

Lokal

Datum (Behöver inte fyllas i om du såg fågeln idag)
Flytta mellan ÅÅÅÅ-MM-DD genom att använda piltangenterna eller att klicka på dem.

Ädelkryss
 Tomtkryss
 Ekokryss
 Ej ny individ

[Lägg till](#)

Fyll i fälten enligt följande:

Art: Här börjar du skriva artnamnet. Artlistan innehåller samtliga världens arter, så det gäller att hålla koll så att du väljer rätt. Skriver du "talgoxe" kommer även andra talgoxar upp. Så var noga.

Land: Här anger du landet du gjort din observation. Precis som gällande art finns hela världen med. Se även specialregler (nästa kapitel) gällande länder delade pga delade regioner.

Landskap: Om du valt "Sverige" som land kommer denna box att aktiveras och du får ange i vilket landskap du gjort observationen.

Lokal: Detta är ett fritextfält där du själv anger vilken lokal du gjort din observation på. Detta är bra information som är mycket bra för den som godkänner dina observationer, så var noga när du fyller i den här.

Datum: Dagens datum är ifyllt så om det är detta du vill använda behöver du inte ändra. Men om du vill lägga till ett äldre datum gör du det antingen genom att skriva in datumet i formatet YYYY-MM-DD eller så väljer du i den kalender som kommer upp när du markerar fältet.

Ädelkryss: Denna ruta fyller du i om din observation är ett ädelkryss, alltså om det är du som enligt definitionerna i kryssreglerna är upptäckare. Resultatet är ett kryss till ädellistan.

Tomtkryss: Denna ruta fyller du i om din observation är ett tomtkryss, alltså om du enligt definitionerna i kryssreglerna har sett fågeln på det som betraktas som din tomt. Resultatet är ett kryss till tomtlistan.

Ekokryss: Denna ruta fyller du i om din observation är ett ekokryss, alltså om du enligt definitionerna i kryssreglerna har sett fågeln under ekoskådning. Resultatet är ett ekokryss.

Ej ny individ: Denna ruta fyller du i om du gör ett återbesök på en individ som du tidigare sett. Om du exempelvis åker och ser en kejsarörn som övervintrar, så ska det vid varje tillfälle du ser den registreras kryss till månadslistor, årslistor osv. Men det ska inte rendera i ett dubbel- eller trippelkryss. För att undvika fel här, så behöver denna ruta användas.

När du fyllt i all information enligt ovan, så klicka på "Lägg till". Vill du lägga till ytterligare kryss klickar du på "Lägg till kryss" igen och kan fortsätta med nästa observation.

Notera att du kan behöva justera dina rättelsesiffror efter att du lagt till ett kryss. Om du lagt till en kejsarörn i Skåne kan du behöva justera din rättelsesiffra för Skånelistan om du redan sedan tidigare har ett ospecificerat kryss på kejsarörn i Skåne. Mer information om hur du ändrar rättelsesiffror finns i avsnittet "Ändra rättelsesiffror" i föregående kapitel.

Godkännande av kryss

När du har lagt till ditt kryss kommer det omedelbart att synas i dina listor. Men precis som tidigare kommer alla nya kryss att godkännas av Club300. Detta görs dock numera i efterhand och om ditt kryss inte anses hålla måttet kommer det att tas bort från dina listor. Men för snabbare resultat syns även icke ännu bedömda kryss i din lista. Här ett exempel från Sverigelistan hur det kan se ut:

JENS STÅLBERG - **SVERIGELISTAN** Totalt antal arter: 359

#	Svenska	Engelska	Vetenskapligt namn	Landskap	Lokal	Godkänd	Kryssdatum
359	Blåvingad årtä	Blue-winged Teal	Spatula discors 6	Småland	Hagby Hamn	Nej	2019-06-26
358	Alpjärnsparv	Alpine Accentor	Prunella collaris	Gotland	Hoburgen	Nej	2019-06-16
357	Sandtärna	Gull-billed Tern	Gelochelidon nilotica	Halland	Trönninge ångar	Ja	2018-06-15

Som synes är sandtärnan godkänd, men den blåvingade årtan och alpjärnsparven är ännu inte godkända.

För att förenkla arbetet för de som validerar observationer är det mycket viktigt att du är noga när du anger dina kryss, i synnerhet fritextfältet Lokal är viktigt att du är noga med.

Specialregler

Här följer ett antal specialregler som inte kommer behövas för varje användare, men vissa som väljer att specificera sina arter fullt ut kan komma att ha nytta av dessa tips.

Arter där artlistorna skiljer

I de fall där Taxonomikommittén i Sverige inte har samma artdefinitioner som IOC kan man behöva lägga till ett kryss flera gånger för att få med den på samtliga listor. Här följer ett exempel: Du har aldrig sett någon medelhavsstenskväta, vare sig i Sverige eller i utlandet. En dag dyker det upp en medelhavsstenskväta som bestäms till västlig i Sverige. Då detta är en egen art, så lägger du till ett kryss på västlig medelhavsstenskväta. Detta kryss kommer att ge dig ett kryss på Sverigelistan, på aktuell månads- och årslista, på landskapslistan där obsen görs osv. Men för att du ska få ditt kryss även på världslistan om du för en sådan, så måste du lägga till ytterligare ett kryss, på enbart medelhavsstenskväta. Denna kommer då att hamna på din världslista eftersom IOC inte har splittat arten.

Samma svenska namn på inte exakt samma art

Det finns arter där svenska TK och IOC inte är överens, men på svenska används samma artnamn. Exempel på det är rödstrupig sångare och berggransångare. I dessa fall skiljer det engelska namnet och i fallet berggransångare även det engelska.

När du som användare vill lägga till dessa, för att du ska välja rätt art på artlistan, så heter IOC-arten "rödstrupig sångare-IOC" respektive "berggransångare-IOC". Använd dessa om du kryssar internationellt, medan den tillägg används för dina svenska listor.

Länder delade pga regioner

För de användare som vill detaljera sina listor runt om i världen finns en specialfunktion gällande länder som är delade mellan olika regioner.

Exempelvis är delar av Ryssland en del av Västra palearktis, medan de östligare delarna inte är det. Detsamma gäller vissa länder i Nordafrika.

I landlistan finns det därför länder som är delade. När du registrerar ditt kryss väljer du rätt del av landet. Två exempel:

Ryssland finns uppdelat på tre olika:

Ryssland (Europa)

Ryssland (USA)

Ryssland (Frans Josefs Land)

USA finns uppdelat på fyra olika:

USA (Kontinentala)

USA (Hawaii)

USA (Midwayöarna)

USAs mindre öar i Oceanien.

Väljer du rätt del av landet så kommer det att bli rätt på listorna också.

Rättelsesiffror för årslistorna

Eftersom årslistorna är specificerade på artnivå, ska det normalt inte finnas någon rättelsesiffror för dem. Det finns dock ett undantag. Årlistorna ska ju spegla den kunskap som fanns det året, men då såväl RK som TK ständigt jobbar även med gamla fynd kan dessa siffror komma att ändras i efterhand. Dock stängs årslistan formellt den 31/12 och den siffra du har då är den som gäller.

För att i efterhand kunna få tillbaka din gamla korrekta totalsumma på en årslista kan du behöva använda rättelsesiffror.

Exempel: 2015 såg du en vitgumpad buskskvätta som då bedömdes vara av underarten maurus. Denna godkändes och var ett av dina 250 årskryss detta år. Men under 2019 bykvtättades alla vitgumpade buskskvättor av denna underart och togs då bort från totallistorna. Det gör att även siffran för 2015 kommer att sjunka med en. Om du är intresserad av en historiskt korrekt årslistesumma behöver du därför lägga till en rättelsesiffror på ett på din 2015-lista.

31/12 åren 2000-2003

På sverigelistan samt på årslistor från åren 2000-2003 står en väldigt stor del av alla kryss på den 31/12. Rimligen beror detta på en äldre logik på gamla hemsidan. Men för att detta inte ska bli fel när vi räknar ut månadslistorna, så har vi undantagit fyra datum från statistiken som räknar ut månadslistorna.

Dessa är alltså 2000-12-31, 2001-12-31, 2002-12-31 och 2003-12-31.

För att dina månadslistor ska bli rätt behöver du ta hänsyn till det här när du specificerar dina listor. Lägg alltså inga kryss på dessa fyra datum, flytta dem istället till den 30:e december.

Anledningen till att vi får leva med den här bristen är att annars skulle våra månadslistor bli väldigt konstiga, och då tycker vi det här är en bättre lösning.

Beskrivning av listorna

Här följer en kort beskrivning av de olika listorna. För exakta definitioner och regler, se rubriken "Kryssregler" med tillhörande dokument kring definitioner osv.

Sverigelistan

Listan bland listor, alla arter sedda i Sverige. Listar samtliga som för sin Sverigelista hos Club300.

400+

En delmängd av Sverigelistan, enbart kryssare med över 400 kryss visas.

Fokus 400

En delmängd av Sverigelistan, enbart kryssare som står i begrepp att nå 400-gränsen.

Ädellistan

Ett ädelkryss är ett kryss där enbart upptäckaren får kryssa fågeln. Belönar slitvargar och är därför mycket prestigefull. Fullständiga regler finns i kryssreglerna.

Dubbellistan

Arter som observatören sett två gånger. Samma individ får inte räknas flera gånger, och flera individer på en gång räknas som ett fynd och därmed inte ett dubbelkryss.

Trippellistan

Arter som kryssaren sett tre gånger. I övrigt se dubbellistan.

Världslistan

Antal arter som kryssaren sett i hela världen. Följer IOC när det kommer till taxonomi.

Biologiska mångfaldslistan

Den biologiska mångfaldens dag infaller varje år den 22:a maj. Denna lista gäller alltså löpande, men enbart observationer gjorda precis den 22:a maj. Startåret är 2018.

Årslistor

Antal arter som kryssaren sett i Sverige för aktuellt år.

Best ever-årslistan

Lista över de kryssar som sett störst antal arter på ett år i Sverige.

Familjelistan

Anger hur många fågelfamiljer kryssarna sett arter. För specificerade arter sker uppräknigen automatiskt, för icke-specificerade kryss måste användaren använda rättelsesiffror för att få rätt värde.

Tomtlistan

Anger hur många arter kryssaren sett på eller från den egna tomten.

Ekolistan

Anger hur många arter kryssaren satt under ekoskådning. Club300:s definition av ekokryss finns under "Kryssregler" i menyn "Kryss" på hemsidan.

Senaste kryssarna

Denna lista visar de senaste hundra kryssarna som fått kryss på sin Sverigelista.

Nya kryss År (antal)

Dessa listor visar de snabbaste klättrarna i Sverigelistan. Kategorin anger hur många kryss användaren hade när aktuellt år startade. Hade man 399 kryss när året startade är man med i kategorin "350+" hela året, även om man skulle passera 400 redan i januari.

Blockers

Visar de arter som är sedda av minst antal kryssare.

Kryssfördelning

Visar hur många kryssare som sett varje art. Det går även att se vilka som har eller saknar arten genom att klicka på namnet eller antalet kryss.

300:e/350:e/400:e/450:e art

Visar vilka arter som kryssaren fått som jubileumskryss.

Kungsarter

Listar de arter som flest skådare sverigekryssat under aktuellt år.

Kryss per landskap

Visar vilka landskap som flest Sverigekryss har erhållits i aktuellt år.

Kryss per månad

Visar vilka månader som flest Sverigekryss erhållits aktuellt år.

Månadslistor

Månadslistorna löper över tid, det är alla arter en skådare sett i Sverige aktuell månad, oavsett vilket år.

Regionlistor

Visar antalet kryss användaren har i respektive region. Definitionen av de olika regionerna finns under rubriken "Kryssregler" i menyn "Kryss" på hemsidan. Generellt gäller att regionerna antingen är "hav" vilket gäller på öar, eller "land" om observationen gjorts från fastlandet.

Landskapslistor

Visar det totala antalet arter en användare har sett i respektive landskap.